

Моравия. После той рисува епохата през 1848 г. и по-късните неурядици от новата автономия.

Голям талант е Тереза Новакова (р. 1853 г.), която много разкази дава типове из горния край на чешко-моравското поселение. Суровият климат в този край прави хората да бъдат оригинални фисософи. В источна Чехия, где първо се заражда чешко-моравското братство, и где протестантите, са намирали прибежище след 30 годишната война, където се е развита сектата на адамитите, там хората и сега си поставят въпроса за изтенската религия на Христа. Новите социалистически идеи там са намерили добър почва.

М. Шимачек (р. 1860 год.) бившият редактор на „Svetozor“, може да се нарече чешки Гончаров. Спокойна, дълбока натура, художник, който не се увлича от съчувствие към сопите герои, тънък наблюдател, при това философ, разглежда своите герои, от всички страни и изказва мнението си за тях. Той разказва спокойно и всестранно и все пак увлича читателя, както руските класически писатели, чиито велики идеи към любовта и сърдечната доброта му са близки. Твърде му се удава живота на служащите и работниците от захарните заводи. Голям интерес буди негова не голем роман „Философа Хоринек“, където е описан студент репетитор, имал възможност да познае живота на различни семейства в Прага с всичките им подробности. В големия си роман „Светли лжчи из миналото“, работен няколко години, той анализира възгледите и вътрешната борба на един лекар, който се подчинява на своята чувствена природа; този лекар има слабост към женския пол, разбира себе си, анализира всяко свое движение, и съзнавайки своите слабости, не може да сбере сила за решителна стъпка. Неговата нерешителна натура му пречи да прояви ползотворна дейност, макар той и да обладава писателски талант. На край, след дълга и мъчителна душевна борба, той си изработва естествена, съответстваща на неговите способности и наклонности, философия и съумява да развие полезна дейност като селски лекар. Шимачек добре разработва и женски характери; от първоначалния си план не отстъпва. Това се забелязва и в драмите му. В тях е особено силен. Между всички чешки писатели той е надобрия художествен анализатор; над всички разрешащи в романите му, от различни гледища, въпроси стой девиза: по-хубаво от всичко е да си добър, от колкото да желаеш доброто или да вършиш добро.

Твърде много приличен на него е Иосиф Шлейхар (р. 1864 год.), роден е в северна Бохемия, родственик на знаменития лингвист Шлейхар. Като Шимачек той е добър познавач на живота из захарните заводи и силен психолог. За него може да се каже, че той е по-скоро психопатолог, който дохожда до крайност в своите анализи на любовта. Той